

تاریخ 100 سال نسل‌کشی

نسل‌کشی هرچند عمری به قدمت شکل‌گیری جوامع اولیه بشری دارد و قرن‌هاست دستاوردهای تمدنی و فرهنگی بشر را تحت تأثیر خود قرار داده است...

نسل‌کشی هرچند عمری به قدمت شکل‌گیری جوامع اولیه بشری دارد و قرن‌هاست دستاوردهای تمدنی و فرهنگی بشر را تحت تأثیر خود قرار داده است، ولی به دلیل گسترش سخت‌افزارهای نظامی در یک‌صد سال اخیر، عمق فاجعه نسل‌کشی‌ها افزایش یافته و نگرانی‌ها از پیامدهای قتل‌عام انسان‌ها تنها به دلیل قرار گرفتن در یک گروه نژادی، قومی، زبانی، مذهبی یا هویتی را ده‌ندان، کده است.

آنچه در اینجا مورد اشاره قرار می‌گیرد، تنها بخشی از مشهورترین فجایع نسل‌کشی از سال 1915 تا 2015 است؛ جنایاتی که از آغاز جنگ جهانی اول شروع شده و سپس به جنایت‌های این روزهای داعش و بوکوحرام و نیز اسلام‌هراسی غربی ختم می‌شود. در این یک‌صد سال البته جنگ‌های ویرانگر بسیاری نیز به وقوع پیوسته که خود منتهی به مرگ میلیون‌ها نفر شده، اما آنچه در ادامه نگاهی گذرا به آن خواهد شد، تنها آن بخش از جنایات بشری است که بدون وقوع جنگ و فقط تحت عنوان نسل‌کشی رخ داده است.

1923 - 1915 / جنگ جهانی اول

در جریان هرج و مرج به وجود آمده در جنگ جهانی اول، بسیاری از اقلیت‌ها قربانی نگاه‌های متعصبانه‌ای شدند که قائل به استقلال هویتی ارامنه، آشوریان، یونانیان و کردها در قلمرو عثمانی نبودند. نسل‌کشی‌ها در هشت سال مورد اشاره، هزاران نفر را به کام مرگ کشاند.

1919 - 1917 / قتل عام ایرانیان

قحطی بزرگ ایران همزمان با اشغال کشورمان از سوی نیروهای روسی و انگلیسی در جریان جنگ جهانی اول، باعث کشتار گسترده‌ای شد که برخی منابع، آمار مربوط به آن را 9 میلیون نفر برآورد کرده‌اند. محمد قلی مجد در کتاب «قحطی بزرگ»، این نسل‌کشی را سیاست لندن برای تسلط بر ایران ارزیابی کرده است.

1933 - 1932 / واقعه هولودومور

آنچه قطع ارسال تمامی محصولات غذایی و نابودی تمامی مزارع اوکراین با دستور استالین خوانده می‌شود، باعث مرگ صدها هزار اوکراینی، روسی و قزاقستانی شد. سال 2008 اوکراین و 19 کشور دیگر این اقدام را یک نسل‌کشی محسوب کردند.

1938 - 1937 / کشتار نانجینگ

قتل عام نانجینگ توسط ارتش ژاپن کشته‌های فراوانی بر جای گذاشت که مورخان عدد آن را بین صد هزار تا 300 هزار نفر تخمین زده‌اند. در این دوره نانجینگ پایتخت چین بود که به دست ارتش سلطنتی ژاپن افتاد. ناسیونالیست‌های ژاپنی آمار اعلام شده کشته‌شدگان را اغراق‌آمیز می‌دانند.

1945 - 1941 / قتل عام به شیوه هیتلر

واقعه موسوم به هولوکاست در خلال جنگ جهانی دوم، اشاره به برنامه‌های نازی‌ها علیه یهودیان دارد. هرچند در سال‌های پس از جنگ جهانی دوم تبلیغات وسیعی درباره ابعاد یهودی‌ستیزی آلمان نازی شده، اما برخی پژوهشگران تاریخ، ادعاهای مطرح شده درباره ابعاد این فاجعه را بزرگنمایی شده قلمداد می‌کنند.

1945 - 1941 / قتل عام در کرواسی

قتل عام صرب‌ها، یهودیان، رومانی‌ها و کروات‌ها در کرواسی در جریان جنگ جهانی دوم با تعداد کشته‌بین 200 تا 600 هزار نفر، بسیار شبیه آنچه هولوکاست نامیده می‌شود، است.

1943 / کشتار کاتین

کشتار کاتین (یا کشتار جنگل کاتین) به کشتار دسته‌جمعی حدود ۲۲ هزار اسیر جنگی لهستانی در دوران جنگ جهانی دوم توسط پلیس مخفی اتحاد جماهیر شوروی گفته می‌شود. با انتشار اسناد این فاجعه در سال 2010 روشن شد که استالین در این قتل عام دست داشته است.

1950 - 1945 / انتقام‌گیری از آلمان‌ها

تبعید آلمانی‌ها پس از جنگ جهانی دوم به کشته‌شدن بسیاری از آنها منجر شد. آمار این کشتار بین 500 هزار تا سه میلیون نفر برآورد می‌شود. تعدادی از تاریخدانان اقدام به جابه‌جایی اجباری آلمان‌ها را به عنوان نسل‌کشی می‌شناسند.

1947 / نسل‌کشی در جریان تجزیه هند

در جریان تجزیه هند میلیون‌ها مسلمان، هندو و سیک به دلیل قرار داشتن در سمت مخالف مرزهای بتازگی شکل گرفته میان پاکستان و هند کشته شدند. گمانه‌زنی‌ها درباره تعداد کشتگان از 500 هزار تا یک میلیون نفر متغیر است. ادعا می‌شود این نسل‌کشی‌ها در سال 1971 و در جریان جنگ بنگلادش نیز ادامه یافت.

1961 - 1959 / قحطی بزرگ در چین

قحطی بزرگ در چین که به دنبال اجرای سیاست قدم بزرگ صورت گرفت، به مرگ 30 میلیون نفر منتهی شد و به همین تعداد کاهش موالید صورت گرفت. افزون بر این، کشتار تبتی ها توسط چین نیز با انتقادات بسیاری روبه رو شده است.

1961 / جنایت فرانسوی ها علیه الجزایر

در این سال، پاریس در اقدامی جنایتکارانه که در بحبوحه جنگ استقلال الجزایر رخ داد ده ها نفر از استقلال طلبان را کشته، صدها نفر را مجروح و بیش از 7000 نفر را دستگیر کرد، در حالی که جنازه بسیاری از کشته شدگان این سرکوب، بعدها در رودخانه سن یافت شد.

1964 / قتل عام زنگبار

قتل عام زنگبار در زمان انقلاب در این منطقه منجر به کشتار هشت تا 17 هزار نفر شد. هزاران عرب و هندی در خلال این انقلاب قتل عام شدند. زنگبار اکنون به نام تانزانیا شناخته می شود.

1979 - 1969 / یک دهه کشتار در گینه

یک دهه دیکتاتوری فرانسیسکو ماسیاس گوئما به کشتار در گینه استوایی و مرگ 20 تا 80 هزار نفر منتهی شد. بیشتر کشتارها علیه اقلیت بوبی انجام شد. در این دوره صد هزار نفر از کشور خود فرار کردند. گوئما سال 1979 به جرم جنایت علیه بشریت به دار آویخته شد.

1972 و 1993 / جنایت در بوروندی

پس از استقلال بوروندی در سال 1962، دو واقعه به عنوان نسل کشی در این کشور روی داده است؛ نخست کشتار گسترده هوتوها توسط ارتش توتسی در 1972 و دوم کشتار توتسی ها توسط هوتوها در 1993 که در گزارش نهایی کمیسیون بین المللی تحقیقات بوروندی از آن به عنوان یک اقدام به نسل کشی یاد شده است.

1979 - 1975 / خمرهای سرخ

خمرهای سرخ کشتار وسیعی را از اقلیت های قومی مانند ویتنامی ها، چینی ها، چام ها و تای ها، مستخدمان سابق دولتی، سربازان سابق دولتی، راهبان بودایی و... در کامبوج به راه انداختند. تعداد کل کشتگان در خلال سال های 1975 تا 1979 حدود 1.7 میلیون کامبوجی برآورد شده که شامل مرگ های ناشی از کار اجباری نیز می شود.

1978 - 1977 / اتیوپی، عرصه قتل عام

دوران ترور سرخ اتیوپی که گمان می رود به مرگ 500 هزار نفر انجامیده باشد، از دستاوردهای دیکتاتور سابق اتیوپی است که جرم نسل کشی او در دادگاهی در سال 1994 محرز شناخته شد.

1999 - 1979 / نسل کشی در تیمور شرقی

تیمور شرقی توسط دولت اندونزی از سال های 1979 تا 1999 به عنوان یک قلمرو الحاقی به مثابه یکی از استان های این کشور تحت تصرف بود. یک گزارش آماری تهیه شده برای کمیسیون پذیرش، صداقت و مصالحه در تیمور شرقی به حداقل 102 هزار و 800 مورد مرگ ناشی از این مناقشات اشاره دارد که شامل 18600 مورد قتل و 84200 مورد مرگ ناشی از گرسنگی یا بیماری است.

1983 - 1982 / پشت پرده آدمکشی در گواتمالا

خوزه مونته، دیکتاتور پیشین گواتمالا که مورد حمایت آمریکا بود، اواسط زمامداری خود، دستور قتل 1771 نفر از شهروندان تمدن مایا را که در شمال گواتمالا زندگی می کردند، صادر کرد. مونته این تمدن را تمدنی پست توصیف می کرد. سال 2012 مونته به نسل کشی بومیان محکوم شد. سال پیش یکی از مقامات سابق رژیم صهیونیستی اعتراف کرد تل آویو به دیکتاتور پیشین گواتمالا سلاح می داده است.

1989 - 1988 / قتل عام کردها در عملیات انفال

عملیات انفال، نام عملیاتی هفت ماهه در سال های ۱۹۸۸ تا ۱۹۸۹ است که در جریان آن نیروهای رژیم بعث عراق حدود 182 هزار کرد را قتل عام و بیش از ۳۰۰۰ روستا را نابود کردند. استفاده از سلاح شیمیایی و کشتار حلبچه جنایتی بود که در جریان عملیات انفال روی داد.

1995 / مسلمان کشی در سربرنیتسا

کشتار سربرنیتسا به قتل عام بیش از 8000 مسلمان بوسنیایی اشاره دارد که در جریان جنگ بوسنی، توسط واحدهای ارتش یوگسلاوی و تحت فرماندهی ژنرال راتکو ملادیچ رخ داد. در سال 2004، در حکمی که به اجماع قضات در دیوان بین المللی صادر شد، کشتار ساکنان منطقه، نسل کشی دانسته شد.

1998 / آدمخواری در کنگو

قتل عام پیگمی ها در جمهوری دموکراتیک کنگو با تعداد کشته های نامعلوم از سال 1998 آغاز شده است. در خلال جنگ های داخلی کنگو، پیگمی ها توسط طرفین جنگ کشته و خورده می شدند. نماینده پیگمی ها از شورای امنیت سازمان ملل خواسته تا آدمخواری را در فهرست جرایم علیه بشریت قرار داده و آن را نسل کشی تلقی کند.

2010 - 2003 / جنگ دارفور

مناقشه دارفور، به جنگ داخلی رخ داده در منطقه دارفور سودان اطلاق می شود که پس از متهم شدن دولت سودان به سرکوب غیرعرب های سودانی آغاز شد. در سال ۲۰۰۸ آمار کشته شدگان در نزاع داخلی سودان 300 هزار نفر برآورد شد.

2012 - 2011 / قحطی در سومالی

ظرف دو سال قحطی از ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۲ میلادی نزدیک به ۲۶۰ هزار نفر از مردم سومالی کشته شده اند که نیمی از آنها کودکان زیر پنج سال بوده اند. افزون بر این، بحران سومالی به دلیل جنگ قدرت گروه های مسلح رقیب در این کشور وخیم تر شده است. آمریکا که به بهانه مبارزه با گروهک الشباب به این منطقه لشکرکشی کرده بود، در بحران سومالی مقصر دانسته می شود.

2011-2012 / قتل عام مسلمانان در میانمار

طی سال های اخیر بودایی های تندرو در میانمار، بارها به مسلمانان حمله کرده اند. آمار رسمی نشان می دهد تاکنون بیش از 20 هزار مسلمان در میانمار کشته شده اند و به بیش از 5000 زن در این کشور تجاوز شده است. دولت مدعی است اقلیت چند صد هزار نفری مسلمان متعلق به این کشور نیستند و از سوی دیگر کشورهای همسایه نیز حاضر به پذیرش این افراد نیستند.

2014 / گسترش جنایات بوکوحرام

بوکوحرام که مخالف آموزش به سبک غربی است با قتل، سوزاندن شهرها و دزدیدن دانش آموزان، کشورهای نیجریه، چاد، کامرون، نیجر و بنین را درگیر خود کرده است. گفته می شود مسلمانان بیشترین قربانیان این گروهک تروریستی بوده اند.

2014 / نسل کشی داعش

حمله داعش به شیعیان، کردها و ایزدی ها در سوریه و عراق در کنار انتشار ویدئوهای رعب آور، در سال های اخیر واکنش های گسترده ای را علیه جنایات داعش برانگیخته است. حمایت های پشت پرده برخی کشورهای غربی و عربی از داعش باعث شده این گروهک به نسل کشی خود ادامه دهد.